

אפיקוס

- א. לחומרא למהדרין (25 סמ"ק) המחשה לשיעור זה בעמוד הקודם
 ב. עיקר ההלכה (17-20 סמ"ק) המחשה לשיעור זה בעמוד 20
 ג. בשעת הדחק (5 סמ"ק) המחשה לשיעור זה בעמוד 24

בשו"ע כתב: "לאחר גמר כל הסעודה אוכלים ממצה השמורה תחת המפה כזית".
 במ"ב כתב: "לכתחלה טוב שיקח שני זיתים אחד זכר לפסח ואחד זכר למצה הנאכלת עמו".
 בשע"צ כתב: "שמדעת רש"י ורשב"ם משמע דבאפיקומן יולאין ענף המלוך לאכילת מצה".

א. השיעור לחומרא למהדרין – 25 סמ"ק:

השיעור למהדרין - 25 סמ"ק [כ-14 גרם] [ודי בכך אף לאכילת ב' כזיתים, ראה בהמשך].
 ראה המחשה לשיעור זה, בעמוד הקודם.

שטח המצה לשיעור 25 סמ"ק:

במצת יד שעוביה 2 מ"מ (זהו עובי רגיל וסטנדרט למצת יד), השטח הנצרך ל-25 סמ"ק הוא 11.2 ס"מ * 11.2 ס"מ. וכגודל המצה המופיע בעמ' הקודם.
 עבור מצה דקה יותר, צריך להוסיף יותר שטח, בהתאם. וכן עבור מצה עבה יותר, צריך פחות שטח. (ראה הנחיה כיצד לשער את עובי המצה, בעמוד 27).

מצת מכונה - מצוי שהיא מעט עבה יותר ממצת יד, ואזי - הגודל (השטח) הוא פחות.
 [מצות מכונה רבות – עוביין 2.2 מ"מ. (יתכן שיימצאו מצות מכונה דקות עד כדי 1.9 מ"מ).
 גודל השטח של 20 סמ"ק במצת מכונה שעוביה 2.2 מ"מ הוא כ: 17 ס"מ * 6.75 ס"מ. כיון שהשטח של מצת מכונה הוא בערך 17 ס"מ * 17 ס"מ, זהו מעט יותר מ-1/3 מצה. יצויין, שכל שורה במצת מכונה הוא בערך רוחב 1 ס"מ, ולכן אפשר בקלות למדוד - בלקיחת 7 שורות].

ב. השיעור מעיקר ההלכה – 17-20 סמ"ק:

מי שקשה לו להדר, יכול לאכול 17-20 סמ"ק [10-11 גרם] שהוא השיעור מעיקר ההלכה, וכך היה מנהג מרן הקה"י¹⁵.

נראה שיוצאים בזה גם את חומרת המ"ב לאכול ב' כזיתים.

פי', לענין קיום 'כזית שני' דאפיקומן, נראה שאפשר לסמוך על הסוברים דשיעור הכזית הוא גודל זית של זמנינו, שהוא רק כ-5 סמ"ק (כ-3 גרם). א"כ באכילת כזית אחד, בשיעור כ-17 סמ"ק (כ-10 גרם), כבר יש שני כזיתים של השיעור הקטן דכזית של זמנינו (ראה בעמוד 28 הערה 23).

ג. בשעת הדחק

בשעת הדחק, מי שקשה לו לאכול שיעור 17 סמ"ק לאפיקומן, יכול לסמוך על הסוברים שהשיעור הוא כגודל זית של זמנינו [5 סמ"ק] ראה להלן בעמוד 24-25.

¹⁵ כמובא בספר ארחות רבינו (ח"ב פסח עמ' ס"ז אות לח): "אמר לי מו"ר [הקה"י] זצוק"ל שאוכל אפיקומן רק כזית אחד וכשיעור קטן בגודל כף היד בערך בלי האצבעות". שזה כ-17 סמ"ק.

המצה לשיעור "בשעת הדחק" הפכאר בעמוד הבא

5 סמ"ק

שטח המצה עבור נפח 5 סמ"ק

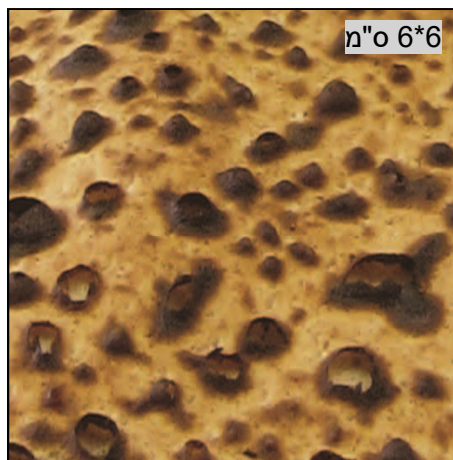
[כ-3 גרם]:

כ-6 * 6 ס"מ

תמונה זו מתייחסת למצה בעובי 1.5 מ"מ

(כעובי מטבע 10 אג'), שהוא דק מהרגיל

$$(6*6*1.5=5.4)$$

השיעור בשעת הדחק

4-5 סמ"ק

כזית – כגודל זית בינוני של זמנינו

לדעת פוסקים רבים, שיעור הכזית נמדד לפי הזית הבינוני המצוי¹⁶ (ואינו תלוי כלל בשיעור ה'חצי ביצה').

גודל הזית הבינוני כיום הוא כ-4-5 סמ"ק [כ-3 גרם].
ראה המחשה לשיעור זה, בעמוד הקודם.

הלכותיו למצוות ליל הסדר:

א. כזית ראשון:

כיון שכזית ראשון הוא דאורייתא, בודאי ראוי לאכול שיעור גדול יותר (וככל שנתבאר בשיעור 'כזית ראשון') – כשאפשר. אך מי שאינו יכול, כגון חולה או בשעת דחק גדול, יכול לאכול כשיעור מצה המובא כאן, ולברך 'על אכילת מצה'.

ב. 'שני כזיתים' בכזית ראשון:

כתב השו"ע (תע"ה, א') לאכול בכזית ראשון - שני כזיתים מצה. והביאור הלכה פקפק בזה, וכן הסכים עמו מרן החזו"א.
מסתבר שלענין דין זה, ניתן לשער בגודל זית של זמנינו¹⁷.

ג. כורך:

הובא לעיל שיעור גדול לכתחילה, אמנם צויין שם שכיון שאינו אלא זכר למקדש ולא קיום מצוה, יש יותר מקום לסמוך על שיעור קטן זה, וכן מרן הקה"י חילק לבני ביתו לכורך מרור (חריין) כגודל זה אף לכתחילה¹⁸.

¹⁶ שיטת רבינו חיים מוולאז'ין, שהיה "מיקל מאד בשיעור כזית אף לענין מצה בליל א' דפסח" (שערי רחמים). וכדרך שכתב גם רבינו הנצי"ב מוולאז'ין "וזה ברור דשיעור כזית המבואר בשו"ע הוא שיעור קטן מאד ולמה לנו להחמיר". וכן ה"אבני נזר" (מסוכטשוב) נשאל מהו שיעור כזית לברך ברכה אחרונה, וסימן על אצבעו עד אחרי הציפורן מעט ואמר: "בשיעור זה יש כזית", והשיב לשואל כמותמיה: "וכי לא ראית זית מימך?". ופסק כן גם לענין מצה בליל א' דפסח (הליכות שלמה, סדר הערוך). ובאגרות חזו"א (א', קצ"ד) כתב שהזית המציאותי הוא הקובע את השיעור. כשיעור זית של זמנינו (עכ"פ בשעת הדחק) הורו הגאון רבי אשר ווייס שליט"א, הגאון רבי מנחם מנדל שפרן שליט"א והגאון רבי אביגדור נבנצל שליט"א (עיין במכתביהם המובאים בתחילת קונטרס זה).

¹⁷ וא"כ באכילת כזית אחד גדול, כבר יש הרבה יותר מב' כזיתים קטנים של השיעור המבואר כאן (ראה ביאור הענין בעמוד 28).

¹⁸ מובא בארחות רבנו (ח"ב עמ' ע"ה): "מו"ר [הקה"י] נוהג [באכילת מרור] כמרן [החזו"א] זצוק"ל לחלק שיעור [בערך כשליש ביצה של היום] מרור חריין לבני ביתו, ולכורך נותן לב"ב חריין פחות מהשיעור הנ"ל במרור ונותן להם כשיעור כזית בינוני שלנו, וכן מו"ר לוקח לעצמו לכורך שיעור קטן".

ד. אפיקומן:

בשעת הדחק מסתבר שיוכל לאכול שיעור זה.

ה. 'שני כזיתים' באפיקומן:

כתב המ"ב (תע"ז א', בשם 'אחרונים') "לכתחלה טוב שיקח שני זיתים, אחד זכר לפסח ואחד זכר למצה הנאכלת עמו". זהו רק "לכתחילה", כי בשעת הצורך די באכילת שיעור כזית אחד¹⁹. ועכ"פ גם כאן יש לצדד לענין זה כדלעיל, שאכילת כזית אחד (17-20 סמ"ק) כבר כוללת שיעור כשני זיתים קטנים (כגודל זית המצוי). ראה ביאור לזה בעמ' 28.

שטח המצה לשיעור 5 סמ"ק:

במצת יד שעוביה 1.5 מ"מ (זהו עובי דק יותר מן הרגיל וה'סטנדרט' למצת יד), השטח הנצרך ל-5 סמ"ק הוא 6 ס"מ * 6 ס"מ. וכגודל המצה המופיע בעמ' הקודם. עבור מצה דקה יותר, צריך להוסיף יותר שטח, בהתאם. וכן עבור מצה עבה יותר, צריך פחות שטח. (ראה הנחיה כיצד לשער את עובי המצה, בעמוד 27).

מצת מכונה - מצוי שהיא מעט עבה יותר ממצת יד, ואזי - הגודל (השטח) הוא פחות. [מצות מכונה רבות - עוביין 2.2 מ"מ. (יתכן שיימצאו מצות מכונה דקות עד כדי 1.9 מ"מ). גודל השטח של 5 סמ"ק במצת מכונה שעוביה 1.9 מ"מ הוא כ: 17 ס"מ * 1.55 ס"מ. יצוין, שאורכה ורוחבה של מצת מכונה הם כ-17 ס"מ, וכל שורה היא בערך ברוחב 1 ס"מ, ולכן די בקצת יותר משורה וחצי לשיעור 5 סמ"ק].

יצוין:

שטחי המצה שבשיעורים הגדולים יותר נעשו בהתאם למצת יד שעוביה 2 מ"מ, שהוא העובי הרגיל וה'סטנדרט'.
כאן - במצה כגודל זית של זמנינו, הוספנו ונקטנו לרווחא דמילתא לשער במצה שעוביה 1.5 מ"מ, שהיא דקה יותר מן הרגילות וה'סטנדרט'.
מצה בעובי רגיל (2 מ"מ) שהשטח שלה הוא בגודל המצולם כאן, תהיה כ-7 סמ"ק ($6 \times 0.2 = 7.2$)²⁰.
במצה שבתמונה שבעמוד 24 שגודלה 6 ס"מ * 6 ס"מ (כשמדובר במצה שהיא בעובי 1.5 מ"מ), יש כדי 5 סמ"ק.
אם כי 4-5 סמ"ק הוא גודל זית בינוני, יתכן שאין אנו בקיאים ב'בינוני', ושהזית הבינוני ה'אמיתי' הוא מעט גדול יותר, ולכן כשאפשר - ראוי להוסיף מעט על השיעור הנ"ל.

¹⁹ וכן נהג הקה"י כמובא בארחות רבינו (ח"ב עמ' ס"ז): "פסח תשל"ו, אמר לי מו"ר [הקה"י] זצוק"ל שאוכל אפיקומן רק כזית אחד וכשיעור קטן בגודל כף יד בערך בלי האצבעות". וכן גם הוראת הגר"ש וואזנר זצוק"ל, שבשעת הצורך די בכזית אחד (מפי הגר"מ רובין שליט"א).

²⁰ ולכן במקרים מאד חריגים, כאשר נצרך לצמצם עד המינימום ממש, יכול להוריד מעט מהגודל שבכאן, אם אמנם המצה היא בעובי 'סטנדרט' (2 מ"מ).

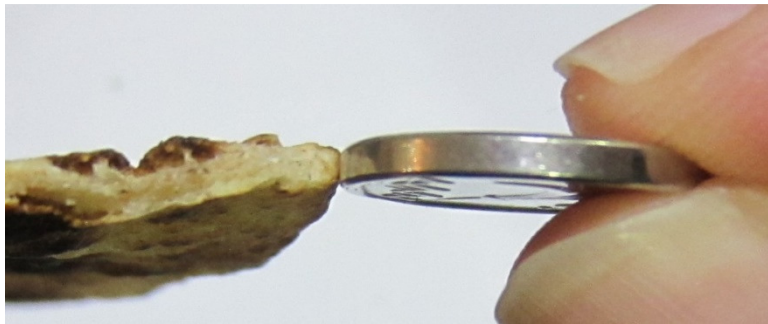
עובי המצה וכיצד לשער אותה למעשה

מוסכם בפוסקים ששיעור הכזית נקבע רק לפי נפח בלבד, ולא לפי משקל. אף שהשיעור הוא בנפח וכן"ל, אפשר גם להיעזר במשקל: אחר שיודעים את היחס בין הנפח למשקל, אפשר להשתמש במידת המשקל כדי לברר את מידת הנפח.

כיון שהעובי שונה ממצה למצה ופעמים אף במצה עצמה ישנם חלקים עבים יותר ופחות, אי אפשר להגדיר גודל (-שטח) אחיד שיהיה מדויק לכל המצות. עכ"ז, אם נדע את עובי המצה בקירוב, יועיל הדבר לדעת את נפח המצה בקירוב.

מהמדידות שעשינו עלה, שמצת יד ממוצעת – עוביה כ-2 מ"מ. מצה שכזו, אם נקח ממנה ריבוע שגודלו 10 ס"מ * 10 ס"מ (מעט יותר מכף יד בלי האצבעות), הרי שיש לה נפח 20 סמ"ק.

(מבררים את זאת ע"י שמכפילים את העובי באורך וברוחב: $0.2 * 10 * 10 = 20$) וכיצד היא הדרך המעשית למדוד את העובי? המדידה בסרגל קשה היא, אבל קל יותר למדוד ביחס למטבע. העובי של מטבע 1 ש"ח הוא 2 מ"מ²¹. ולכן, אפשר להצמיד את המצה למטבע 1 ש"ח, ולאמוד את עוביה.

מטבע של 10 אגורות – עוביו 1.5 מ"מ. מצה שהיא בעובי של מטבע זה, אם היא בגודל 10 ס"מ * 10 ס"מ, יהיה הנפח שלה 15 סמ"ק ($0.15 * 10 * 10 = 15$). בדרך זו אפשר לברר את הנפח של המצה בקירוב גדול. ולכן, הנצרך לדעת מידות מדוקדקות של מצה לליל הסדר, יכול לשער בדרך זו לפני יו"ט, ולדעת מהו הגודל הנכון לפי עוביין המשוער של המצות שלו, והכפלת עובי זה באורך וברוחב של המצה, וכן"ל. דרך נוספת היא עפ"י משקל: הקפדנו לכתוב משקל משוער ליד כל שיעור בנפח המצה, והרוצה לברר את השיעור יוכל לעשות כן בקירוב גדול עפ"י מדת המשקל, וכפי שנתבאר לעיל.

²¹ (ליתר דיוק: 2.05 מ"מ). יצויין שמטבע 5 סנט אמריקאי (nickel) עוביו 1.95 מ"מ.

לענין אכילת ב' כזיתים

א. שיעורי האכילה לענין ב' כזיתים

אע"פ ששיעור אכילת מצה הוא כזית, כתוב בשו"ע (סי' תע"ה ס"א) שיש לאכול בליל פסח שני כזיתים: כזית מן המצה השלימה העליונה, וכזית מן המצה האמצעית הפרוסה. וזאת מחמת הספק על איזו מצה מברכים "על אכילת מצה", על השלימה או על הפרוסה (ראה בה"ל שם ד"ה "כזית מכל אחד").

לענין ספק זה, אפשר אף לכתחילה לסמוך על השיעור שנכון מעיקר ההלכה²². ולכן, כשלווקח שתי מצות שגודל כל אחת מהן כ-17 סמ"ק (כגודל התמונה המובאת בעמ' 20), הרי הוא מקיים הלכה זו של שני כזיתים. לפיכך, אם אוכל כזית אחד כשיעור הגדול של כ-47 סמ"ק (ובכלל אכילתו יש כ-17 סמ"ק מכל אחת משתי המצות כנ"ל) כבר נכללו בזה שני ה"כזיתים"²³, ואין צורך להוסיף עוד מחמת דין אכילת שני כזיתים הנ"ל.

ב. הנהגת המסובים בענין ב' כזיתים

נחוץ לציין, שבהתאם לטעם ההלכה, אין ענין באכילת שני כזיתים מצה אלא אם כן המצות שמהן יילקחו שני הכזיתים הללו הן – כזית אחד מהמצה העליונה, וכזית אחד מהמצה האמצעית.

בדרך כלל אין במצות שלפני עורך הסדר מספיק עבור כל בני הבית, ולכן אין ענין שבני הבית יאכלו יותר מכזית אחד אם אמנם לא יקבלו 'כזית' מכל אחת משתי המצות הנ"ל. בהתאם לזה, רק לעורך הסדר (או למי שיש לפניו שלש מצות) יש ענין באכילת שני כזיתים²⁴.

יצוין, שכיון שיש צד גדול ששיעור הכזית הוא כגודל זית של זמנינו (5 סמ"ק), יתכן שאפשר לקיים את ענין אכילת 'שני כזיתים' ע"י שאוכל לכל הפחות 5 סמ"ק מכל מצה. הנהוג כך, יוכל לתת 'כזית' מכל מצה שלפניו באופן שיספיק לכל המסובין (וישלימו ממצה אחרת את שיעור הכזית הנצרך לקיום המצוה דאורייתא).

²² כיון שענין ב' כזיתים הוא רק לחומרא (מחמת שהוא ספק על איזו מצה בירכו), ובבה"ל פקפק בזה מאד, ובשם החזו"א מובא שמעיקר הדין די בכזית אחד (ארחות רבנו ח"ב עמ' ע'): "אמר לי הגר"ח"ק שליט"א שהיה כמה שנים אצל מרן החזו"א זצוק"ל בסדר, שמרן אכל רק כזית מצה אחד, ואמר מרן לר"ח דאין הלכה כרא"ש שמצריך שני כזיתים, והוסיף לו דלא משום שקשה לו רק דמעיקר הדין כן כזית אחד", לכן אפשר לסמוך על השיעור הקטן שדי בו מעיקר הדין. וכן דעת הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל (לתורה והוראה חוברת א'). וכן מטו משמיה דהגר"ש זצ"ל אויערבאך זצ"ל והגר"ש אלישיב זצ"ל (שמעתי מפי הג"ר משה מרדכי קארפ שליט"א).

²³ אף מי שאוכל רק את השיעור הנכון מעיקר ההלכה - כ-17 סמ"ק, יתכן שנכלל בזה גם ענין אכילת שני כזיתים אם יאכל לכל הפחות 5 סמ"ק מכל מצה. שהרי זית בינוני של זמנינו, גודלו עד כ-5 סמ"ק, והחזו"א (או"ח ל"ט ו') העלה שמעיקר הדין השיעור נקבע לפי גודל הפירות המצויים. ועיי' שיעורין של תורה (להקה"ל) בסופו, שמביא שכך הורה הג"ר חיים מוולאזין.

כתב הג"ר משה מרדכי קרפ שליט"א (הלכות חג בחג – פסח, עמ' שט): "יש בידי קיפול בדף מחברתי שקיפל מרן [הקהלות יעקב] זצ"ל שיעור הכזית שחילק להם החזון איש בליל פסח, והוא כשליש דף מחברת, וכהגדרתו כגודל כף היד, ולשאלתי שהרי צריך ב' כזיתים בכזית דאכילת מצה השיב מרן זצ"ל בלחש: מסתמא היה בזה ב' כזיתים".

²⁴ הליכות שלמה (להגר"ש זצ"ל אויערבאך זצ"ל, הל' פסח עמ' רעז): "אכילת שני כזיתים היא מפני הספק באיזו מצה מקיימים המצוה, הפרוסה או השלמה, אבל אותם שאין להם כזית מאותן המצות ומקיימים המצוה במצה אחרת אין מקום כלל להצריכם לאכול כשני כזיתים". וכ"כ בהגדה של פסח עם פסקי הגר"ש אלישיב זצ"ל (עמ' 25): "מי שאינו מחזיק לפניו שלש מצות אינו חייב לאכול שני כזיתים, וסגי לו בכזית אחד". וכ"כ בארחות רבנו (ח"ב עמ' ס"ט): "חזיתי בדעת מו"ר [הקה"ל] שאף לנוהגים כהשו"ע ואוכלים כשני כזיתים מצה אבל למסובים אין צריך לתת כשני כזיתים משום שזה רק דין על הבוצע אבל למסובין די בכזית אחד". וכ"כ בחוט שני (להגר"ש קרליץ שליט"א הל' פסח עמ' רג): "במצות דידן אינו שייך לחלק כזיתים לכל אחד ואחד מג' המצות, וכשמשלים ממקום אחר אין ענין ליקח ב' כזיתים". וכ"כ בהגש"פ עם פסקי הג"ר ישראל יעקב פיישר זצ"ל, ובהליכות אבן ישראל, פסח עמ' קע"ה.

Note for those using American measurements:

Volume is indicated by fl. oz. (=fluid ounces). 1 fl. oz. = 29.57 cc.

Weight is indicated by oz. (=ounces). 1 oz. = 28.35 grams.

FIRST K'ZAYIS

A. L'mehadrin - l'chumrah (47 cc // 1.59 fl. oz.)

A common minhag is to fulfill l'mehadrin - l'chumra, i.e. to fulfill the mitzvah according to all poskim. Accordingly, following the Mishnah Brurah's opinion, the k'zayis of matzah for the mitzvah d'oraisa would be a volume of 47 cc // 26 grams 1.59 fl. oz. // 0.92 oz.).

The required size for this shiur is 15.3 cm x 15.3 cm [as presented on page 14](#).

Eating this shiur also satisfies the chumrah of eating two k'zayisim, as explained on page 28.

B. A hidur of 25 cc // 0.85 fl. oz. (for one who finds the l'mehadrin - l'chumrah of 47cc difficult)

One who finds it difficult to eat the shiur of 47 cc // 1.59 fl. oz., which is the l'mehadrin - l'chumra, fulfills a hidur by eating 25 cc // 0.85 fl. oz.

[See the real-size picture on page 22.](#)

C. The size of a k'zayis - ikar hahalachah (17-20 cc // 0.67 fl. oz.)

For one who finds hidur difficult, it is sufficient l'chatchila to follow the **ikar hahalachah** and eat a shiur of 17-20 cc // 10-11 grams 0.67 fl. oz. // 0.39 oz.].

[For a real-size picture of this shiur, see page 20.](#)

I was instructed this psak by Rav Shlomo Zalman Aurebach zt"l. This is the size that the Chazon Ish himself would eat on Pesach night (as related by Rav Chaim Kanievsky shlit"a).

D. B'shas d'chak gadol (5 cc // 0.17 fl. oz.)

B'shas d'chak gadol, one who is sick, or cannot eat the size of 17 cc, may follow the opinion that a k'zayis is the size of a contemporary olive (see page 24-25).

KORECH

The shiur for korech applies both for the k'zayis matzah and for the k'zayis maror:

A. Ikar hahalachah- 17-20 cc // 0.67 fl. oz.

Since eating korech is a zecher (remembrance) of the Beis HaMikdash and not the fulfillment of a mitzvah, it is certainly sufficient to eat 17-20 cc // (about 10-11 grams) 0.67 fl. oz. // (0.39 oz.)

[For a real-size picture of this shiur, see page 20.](#)

[According to the ikar hahalachah, this shiur is sufficient even for the first k'zayis, which is d'oraisa (see page <16>), and also for the afikoman (see page <23>)].

B. B'shas d'chak:

One who is sick or cannot eat 17 cc can rely on the opinion that the shiur for korech is the size of a contemporary olive as described on pages <24-25> (Rav Moshe Feinstein zt"l writes that for one who is sick, we may be lenient in eating for korech even less than the shiur of a k'zayis).

The amount of maror (horseradish) that the Steipler would give the members of his household for korech, was the size of a contemporary olive.

AFIKOMAN

A. L'mehadrin - l'chumrah (25 cc // 0.85 fl. oz.)

Eating this shiur also satisfies the chumrah of eating two k'zayisim

[See the size of the picture on page 22.](#)

B. The Size of a K'zayis - Ikar hahalachah (17-20 cc // 0.67 fl. oz.)

For one who finds hidur difficult, it is sufficient l'chatchila to follow the **ikar hahalachah** and eat a shiur of 17-20 cc // [10-11 grams 0.67 fl oz. // 0.39 oz.]. This was the Steipler's minhag.

[For a real-size picture of this shiur, see page <20>.](#)

C. D. B'shas d'chak (5 cc // 0.17 fl. oz.)

B'shas d'chak, one may follow the opinion that a k'zayis is the size of a contemporary olive ([see page <24-25>](#)).

עוד מספרי המחבר

פרי הדר

הלכות ד' מינים
<><><>
תמונות ואיורים
הממחישים את
ההלכות בצורה ברורה
ונעימה
- מדריך מעשי -

הידורי תורה על פרשיות השבוע

ביאורים והארות
על סדר פרשיות התורה
<><><>
מתאים במיוחד
לשולחן השבת

בשמחה ובטוב לבב

מידת השמחה
<><><>
חלק א': דרכים ועצות
להשגת מידת השמחה
חלק ב': השמחה
בתורה ובמצוות

ברכת מועדיך-עבודת כהן גדול

העמקה בענייני יום
הכיפורים
עם המחשה חיה
ומרתקת על תיאור
סדר עבודת כהן גדול
ביוה"כ
הלכות ופסקים מהגרש"א זצ"ל

ברכת מועדיך-שמחת מועדי תשרי

שמחת חודש תשרי
<><><>
מאמרים ורעיונות
במבט של שמחה
בעומקן של ימי הדין
וחג הסוכות

הדרן עלך-דרכי לימוד חזרה ושינון

הספר ששינה את חיי
אלפים בעולם הישיבות
<><><>
מעניק טעם וחשק
לענייני שינון, חזרה,
ודרכי לימוד התורה
הקדושה

שירת הלב-שמחה בתפילה

גישה של שמחה
ורוממות הנפש
בענייני תפילה
ובין אדם לחבירו

הדרי קודש-ביאור על רמב"ן על התורה

לתופסי התורה המתעלים ללימוד רמב"ן עה"ת
אשר "הוא יסוד אמונה ושורש הדת"
<><><>
(על חומשים: בראשית, שמות, ויקרא, במדבר)
מעניק בהירות והבנה מליאה לדברי הרמב"ן
הסכמות והמלצות נלהבות!!!

הידורי הלכה-הלכות סוכה

ביאור לפסקי
ה'משנה ברורה'
<><><>
עם המחשת העניינים
ע"י איורים
הלכות ופסקים מהגרש"א זצ"ל

הידורי המידות-מידות ושיעורי תורה

הספר החדש על סוגיית "מידות ושיעורי תורה" ערוך
בשפה ברורה ונעימה, ובאופן השווה לכל נפש
◇◇◇◇◇
כולל עדויות, עובדות והנהגות ממרן החזו"א והקה"י צוק"ל

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

דוא"ל: rabbimargolin1@gmail.com

טלפון: 02-6526447

ובבית המחבר: רח' אגסי 34 הר נוף י-ם

חובה בכל בית יהודי

ספר

הידורי המידות

מהדורה שניה

בירור סוגיית

'מידות ושיעורי תורה'

באופן מקיף וברור

בטוב טעם ובלשון השווה לכל נפש

הספר שיציג בפניך בהירות בכל ענייני מידות ושיעורי תורה בצורה ברורה וחדה ויבאר שהם קטנים מן השיעורים הנפוצים.

הספר משלב את דברי הפוסקים מדורות שעברו עם הכרעות מפוסקי דורנו, והנהגות גדולי ישראל שליט"א וזצוק"ל בסוגיית המידות והשיעורים.

מעוטר בהסכמות גדולי הפוסקים

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות

ובבית המחר: רחוב אגסי 34 הר-נוף ירושלים 02-6526447